RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Subsidieverordening Klimaatadaptatie

Zaak- & documentnr. : Z/24/121407 201654871
Portefeuillehouder : Laura Kaper

Opsteller : Huib Aalders
Afdeling : RSO
Telefoonnr : 3112

Samenvatting
Vanuit het in 2022 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptie wordt binnen de Werkregio De Liemers (Westervoort, Duiven, Zevenaar, Waterschap Rijn & IJssel) gewerkt aan de klimaatthema's wateroverlast, hitte en droogte. Om inwoners te ondersteunen bij het nemen van fysieke maatregelen die bijdragen aan het terugdringen hiervan wordt een subsidieregeling hiervoor opengesteld.

Beslispunten
De gemeenteraad besluit :

1. *De subsidieverordening Klimaatadaptatie vast te stellen.*
2. *Het subsidieplafond voor 2025 vast te stellen op € 43.987,- en voor de overige jaren de vaststelling van het subsidieplafond te mandateren aan het college.*

Aanleiding
In het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2023-2027 is de volgende beleidsambitie opgenomen: 'Inwoners worden regelmatig geïnformeerd over klimaatadaptatie op eigen terrein en de acceptatie van klimaateffecten blijft in stand'. Eén van de doelen is dat de gemeenten ondersteunen bij het nemen van fysieke maatregelen op particulier terrein.

De bijbehorende strategie is dat particuliere perceeleigenaren financieel worden ondersteund om op eigen terrein klimaatmaatregelen te nemen (pagina 35 van het Uitvoeringsprogramma). Om dit mogelijk te maken is bijgaande subsidieverordening opgesteld.

Planning

De regeling wordt opengesteld voor het aanvragen van de subsidie nadat de vastgestelde subsidieverordening vertaald is naar het digitale aanvraagplatvorm. Gestreefd wordt naar uiterlijk 1 maart 2025. De regeling loopt tot eind 2027.

Beoogd effect
Op de lange termijn: Klimaatrobuust in 2050. De subsidie is voor de klimaatadaptieve maatregelen:

- het planten van bomen;

- ontstenen en vergroenen;
- het afkoppelen van verhard oppervlak eventueel in combinatie met infiltratievoorzieningen;
- het aanleggen van een groen dak en/of groene gevel;
- voorzieningen van regenwateropslag (regenton en/of regenschutting).

Deze maatregelen dragen bij het klimaatrobuust maken van de fysieke leefomgeving.

Argumenten

1.1 Inwoners hiermee worden gestimuleerd om klimaatadaptieve maatregeling te nemen op eigen terrein.
Maatregelen op eigen terrein dragen bij het aan het klimaatrobuust maken van de fysieke leefomgeving.

1.2 De regeling ook bijdraagt aan bewustwording en acceptatie rondom klimaatadaptatie.
Door actieve communicatie over de regeling, en daarbij het bieden van financiële ondersteuning om zelf maatregelen te nemen, zal het draagvlak rondom de thema's wateroverlast, hitte en droogte vergroten.

1.3 De fysieke leefomgeving grotendeels bestaat uit privaat eigendom.
De gemeente neemt maatregelen in het openbaar gebied om de leefomgeving klimaatrobuust te maken. Omdat het grootste deel van de leefomgeving bestaat uit particulier eigendom is het belangrijk dat ook hier maatregelen worden genomen om bij te dragen aan het tegengaan van wateroverlast, hitte en droogte. Met een subsidie kan dit worden gestimuleerd.

2.1 Er een subsidieplafond moet worden vastgesteld om overvraging te kunnen voorkomen.
Als er geen subsidieplafond is vastgesteld kunnen aanvragen niet worden geweigerd als het budget voor het betreffende subsidiejaar op is. Het subsidieplafond is daarmee leidend voor het principe 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt'.

2.2 De raad middels het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie de bedragen al heeft vastgesteld.
De bedragen zijn al vastgelegd in de begroting. Het is daarom praktisch om de jaarlijkse bijstelling van het subsidieplafond aan het college te mandateren. Jaarlijkse bestelling door het college is binnen de door de raad gestelde financiële kaders. Wel is het formeel nodig om jaarlijks het subsidieplafond te herijken en vast te stellen om 'overvraging' te voorkomen én om niet uitgekeerd geld uit het voorgaande jaar in het erop volgend jaar weer beschikbaar te stellen. Het kan zijn dat er naast overvraging ook in een jaar minder aanvragen zijn dan er geld is.

Kanttekeningen

1.1 De regeling is slechts een stimulans.
Inwoners dienen zelf actie te ondernemen en ook zelf financieel bij te dragen. Dit kost geld en moeite maar men heeft ook voordelen door minder (kans op) schade door wateroverlast, droogte en hittestress. Door actieve communicatie en de praktische en laagdrempelige insteek van de regeling worden inwoners zoveel mogelijk ontzorgt.

2.1 Een subsidieplafond werkt beperkend.
Wellicht kunnen niet alle aanvragen hierdoor gehonoreerd worden (wie het eerst komt, wie het eerst maalt). Wel wordt gewerkt met een 'vooraanvraag' zodat aanvragers voordat ze kosten gaan maken zekerheid hebben of ze subsidie ontvangen. In ieder geval na het eerste jaar wordt de regeling en het subsidieplafond geëvalueerd en zo nodig wordt een voorstel tot aanpassing gedaan. Mocht daartoe aanleiding zijn dan wordt de raad eerder geïnformeerd (bijvoorbeeld heel weinig animo of juist heel snel het subsidieplafond bereikt).

2.2 Het subsidieplafond zegt niks over het bedrag per aanvraag.

Dit is in de verordening geregeld. Aanvragen gaat per adres. Men kan zelf kiezen welke maatregelen worden aangevraagd. Er geldt een maximum per maatregel als ook een maximaal bedrag per maatregel. Wel kan men stapelen en dus voor alle maatregelen in één keer maximaal aanvragen. Men kan er ook voor kiezen een aanvraag te splitsen. Reeds genomen maatregelen kunnen niet nogmaals aangevraagd worden.

Financiële paragraaf

De financiële middelen zijn reeds beschikbaar gesteld bij het vaststellen van het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie in 2022. Het jaarlijks beschikbare bedrag, waar ook het waterschap aan bijdraagt, voor uitvoering van de regeling voor de gehele Liemers is € 100.000,- per jaar. Dus € 500.000,- voor de totaal beoogde looptijd van 5 jaar. Doordat de uitvoering is vertraagd wordt het totaal bedrag nu verdeeld over 3 jaar. Voor Westervoort is jaarlijks beschikbaar € 18.000,-. Binnen het beschikbare bedrag worden ook de overheadskosten gedekt.

In onderstaand overzicht zijn de bedragen uitgesplitst per jaar. Hierbij wordt opgemerkt dat:

- Door vertraging de regeling in het voorjaar van 2025 wordt opengesteld. De bedragen van de eerste 2 jaar zijn doorgeschoven (middels begrotingscyclus).
- De overheadkosten bestaan uit een vast deel welke is opgedeeld in éénmalige kosten (opzetten regeling, inrichten digitaal platform) en jaarlijkse kosten (onderhoud digitaal platform) en een flexibel deel (beoordelen en afhandelen subsidieaanvragen). Grotendeels zijn deze werkzaamheden ingekocht bij een extern bureau omwille van efficiency en beschikbare interne capaciteit. Deze kosten zijn opgenomen in het overzicht. Daarnaast zijn er nog beperkte interne kosten voor het daadwerkelijk beschikken van de subsidieaanvragen en het bijhouden en evalueren van de regeling. Deze zijn in-kind en niet in het financiële overzicht opgenomen.
- De flexibele overheadkosten zijn een raming. Dit is afhankelijk van het aantal aanvragen die verwerkt moeten worden. Hoe hoger het bedrag per aanvraag hoe lager het percentage overheadskosten voor het totale bedrag.
- De geraamde overhead op basis van dit overzicht is gemiddeld over alle drie gemeenten 21% en voor Westervoort 27%. Dit komt omdat de vaste overheadkosten voor alle gemeente gelijk zijn. Bij een lager projectbudget drukken deze dus procentueel zwaarder op het totaal.

	Budget 2023			Overhead		Subsidieplafond jaarlijks		Verleend	Restant
	Gem.	WRIJ	Totaal	Vast	Flex				
Zevenaar	€ 39.000	€ 13.000	€ 52.000			€ 52.000		€ 0	€ 52.000
Duiven	€ 22.500	€ 7.500	€ 30.000			€ 30.000		€ 0	€ 30.000
Westervoort	€ 13.500	€ 4.500	€ 18.000			€ 18.000		€ 0	€ 18.000
Totaal	€ 75.000	€ 25.000	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 100.000			

	Budget 2024			Overhead		Subsidieplafond jaarlijks		Verleend	Restand
	Gem.	WRIJ	Totaal	Vast	Flex				
Zevenaar	€ 39.000	€ 13.000	€ 104.000	€ 2.875		€ 101.125		€ 0	€ 101.125
Duiven	€ 22.500	€ 7.500	€ 60.000	€ 2.875		€ 57.125		€ 0	€ 57.125
Westervoort	€ 13.500	€ 4.500	€ 36.000	€ 2.875		€ 33.125		€ 0	€ 33.125
Totaal	€ 75.000	€ 25.000	€ 200.000	€ 8.625	€ 0	€ 191.375			

	Budget 2025			Overhead		Subsidieplafond jaarlijks		Verleend	Restand
	Gem.	WRIJ	Totaal	Vast	Flex				
Zevenaar	€ 39.000	€ 13.000	€ 153.125	€ 3.250	€ 11.232	€ 138.643		€ 138.643	€ 0
Duiven	€ 22.500	€ 7.500	€ 87.125	€ 3.250	€ 6.480	€ 77.395		€ 77.395	€ 0
Westervoort	€ 13.500	€ 4.500	€ 51.125	€ 3.250	€ 3.888	€ 43.987		€ 43.987	€ 0
Totaal	€ 75.000	€ 25.000	€ 291.375	€ 9.750	€ 21.600	€ 260.025			

	Budget 2026			Overhead		Subsidieplafond jaarlijks		Verleend	Restand
	Gem.	WRIJ	Totaal	Vast	Flex				
Zevenaar	€ 39.000	€ 13.000	€ 52.000	€ 3.250	€ 11.232	€ 37.518		€ 37.518	€ 0
Duiven	€ 22.500	€ 7.500	€ 30.000	€ 3.250	€ 6.480	€ 20.270		€ 20.270	€ 0
Westervoort	€ 13.500	€ 4.500	€ 18.000	€ 3.250	€ 3.888	€ 10.862		€ 10.862	€ 0
Totaal	€ 75.000	€ 25.000	€ 100.000	€ 9.750	€ 21.600	€ 68.650			

	Budget 2027			Overhead		Subsidieplafond jaarlijks		Verleend	Restand
	Gem.	WRIJ	Totaal	Vast	Flex				
Zevenaar	€ 39.000	€ 13.000	€ 52.000	€ 3.250	€ 11.232	€ 37.518		€ 37.518	€ 0
Duiven	€ 22.500	€ 7.500	€ 30.000	€ 3.250	€ 6.480	€ 20.270		€ 20.270	€ 0
Westervoort	€ 13.500	€ 4.500	€ 18.000	€ 3.250	€ 3.888	€ 10.862		€ 10.862	€ 0
Totaal	€ 75.000	€ 25.000	€ 100.000	€ 9.750	€ 21.600	€ 68.650			

Deze tabel staat niet letterlijk in de begroting. Het is een, conform het door de raad vastgestelde Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie, uitwerking van de reeds beschikbaar gestelde financiële middelen voor klimaatadaptatie.

Relatie met het herstelplan
Dit voorstel past binnen de kaders van het herstelplan omdat de financiële middelen reeds beschikbaar zijn gesteld.

Participatie en communicatie
De regeling is gebaseerd op soortgelijke regelingen bij andere gemeenten en de ervaringen daarmee. Overwegende ‘zoveel mensen, zoveel wensen’ is geen participatietraject met inwoners gehouden. Dit zou veel tijd kosten en niet in verhouding staan met de te verwachte opbrengst.

Na het vaststellen van de regeling wordt er actief gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen. Dit om de regeling te promoten alsmede de regeling in te zetten voor communicatie over klimaatadaptatie in het algemeen.
Communicatie bestaat o.ao uit:

- publicatie in de Westerpost en via social media;
- bericht op de website en de site samen1nergie;

- inrichten site voor aanvragen van de subsidie met voorlichting (subsidietool);
- inrichten telefonische helpdesk voor vragen en ondersteuning bij de aanvraag;
- ontwikkelen flyers;
- betrekken klimaatburgemeester bij promotie van de regeling.

Duurzaamheid
Dit voorstel komt vanuit de programmalijn ‘Klimaatadaptatie en biodiversiteit’ van het programmateam Duurzaamheid en draagt daarmee direct bij aan de doelstellingen van het programmateam.

Intergemeentelijke samenwerking
De subsidieregeling is opgesteld in samenwerking met gemeente Duiven, Zevenaar en het waterschap Rijn & IJssel binnen de Werkregio De Liemers. De regeling voor gemeente Duiven en Zevenaar hetzelfde. Besluitvorming in Duiven en Zevenaar is aan de colleges gezien deze gemeente een algemene subsidieverordening hebben. De planning is om voor alle drie de gemeenten de regeling in dezelfde periode open te stellen.

Bijlagen
201656508 – Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie (ter info)
201656755 – Subsidieverordening Klimaatadaptatie Westervoort.
201656555 – Raadbesluit

Westervoort, 30 september 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort,

mr. J. Kersten	drs. A.J. van Hout
(loco) secretaris	burgemeester